

JENNY ROSTAIN

Raskasta Joulua

BAZAR

RASKASTA JOULUA

JENNY ROSTAIN

Raskasta Joulua

BAZAR

© Jenny Rostain ja Bazar Kustannus 2022

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Kuvat: Raskasta Joulua -tuotannon kotialbumi, jollei kuvan yhteydessä toisin mainita

Kannen kuva: Jaakko Manninen

Ulkoasu ja taitto: Susanna Appel

ISBN 978-952-376-767-6

Painettu EU:ssa

KIITOS

Faneille

Haastatelluille

Kirjan tekoon osallistuneille

Bazar Kustannukselle, kustannustoimittajille ja taittajalle

Valokuvaajille Jaakko Manniselle ja Jarkko Piiparille

sekä graafikko Jan ”Örkki” Yrlundille

Minni Kumpuvuorelle

Tämä kirja on kirjoitettu Taiken tuella.

OMISTETTU

Kimmolle
&
Mikalle

”Raskasta Joulua on todellinen joulumielen ruumiillistuma.”

– MARKO HIETALA

AGAINST ALL ODDS

Joululahja	16
Katastrofi	18
Katarsis	24
Toinen levy	32
Moraalinen kyykkääminen	42
Välirikko	49

ONE TIME HIT

Sober curious	56
Merkkipaalu	66
Keikkabussi	73
Kiire Alkoon	81
Kaikki elämän värit	89

NOT A CHANCE ON TV

Uusia alkuja	96
Loppuunmyyty	104
Viimeinen ateria	111
Jäähalli	118
Hyväntekeväisyyttä	127
Kovempi kuin Cheek	137

TOO SMALL FOR BIG STAGE

Lunta tupaan	147
Raskas pettymys	157
Ave Maria	164
Raskasta Iskelmä	180
Enkelikuoro	188

ASTETTA RASKAAMPAA

Jouluksi kotiin	195
-----------------	-----

KIRJAILIJALTA

JENNY ROSTAIN

Kirjan kirjoittaminen on seikkailu, jolle lähtiessä ei koskaan tiedä, mitä matkan varrella tulee vastaan. Samalla, kun taltioi mennyttä ja nykyhetkeä, elämä jatkuu kirjoittamisen rinnalla lupaa kyselemättä. Jos yksityiskohdat lyö lukkoon liian tarkasti, on epätodennäköistä, että pääsee koskaan maaliin, jonne suunnitteli saapuvansa. Tästä huolimatta matkasta voi saada enemmän kuin osasi toivoa; lopputulema on useasti paljon parempi kuin lähtökuopista näytti. Ja tällainen on ollut tavallaan myös Raskaan Joulun taival näiden menneiden vuosikymmenien aikana.

Kun puhuin Erkkä Korhosen kanssa muistelmateoksesta ensimmäisen kerran lähes kaksi vuotta sitten, emme kumpikaan arvanneet, miten paljon työtä, aikaa, tunteita ja kyyneliä tämä teos tai sen tekoaikana sattuneet tapahtumat vaatisivat. Samaan aikaan, kun Erkkä kuljetti meitä läpi Raskaan Joulun historian ilmiömäisen valokuvamuistinsa avulla, koki bändi valtaviakin juttuja. Kohtaamiset tämän matkan varrella jättivät minut kiitolliseksi, eritoten Kimmo Blomille, joka antoi tähän kirjaan elämänsä viimeisen haastattelun.

Raskaan Joulun sielu on koskettanut meistä monia. Se on jättänyt nostalgisen jäljen, johon palataan vuosi toisensa jälkeen. Se on hoivannut rikkoutuneita lapsuuden joulumuistoja ehjiksi, ja ennen kaikkea se on tuonut ihmisille toivoa ja iloa pimeimpään vuodenaikaan – iästä ja elämäntyylistä riippumatta. Vaikka elämä luovan alan ammatilaisena ei aina ole helppoa ja alan arvostus on välillä heikkoa, antavat nämä artistit kaikkensa yleisölleen. Ja sille nostan hattua.

On sanoin kuvaamattoman arvokasta saada sisällyttää kaikkien kootut muistot yksiin kansiin ja tuoda lahjakkaat artistit taas hiukan lähemmäksi kuulijaa. Pidän tärkeänä huomauttaa, että jokaisen tässäkin kirjassa esiintyvän muistot ovat yksilökohtaisia eivätkä ne vastaa välttämättä jonkun toisen muistikuvia. Asioilla ja tapahtumilla on vähintään kaksi puolta, ja muistimme muovaa niitä lähes aina ajan kuluessa. Aika on tässä mielessä meille myös tavallaan armollinen.

En koe voivani ottaa vähäistäkään kunniaa tämän kirjan synnystä. Kuten Raskasta Joulua, on myös tämä teos syntynyt lahjakkaiden yksilöiden tullessa yhteen.

ESIPUHE

JONE NIKULA

Väitetään, että menestystarinoiden keskeiset rakennusaineet ovat lahjakkuus ja oivalus. Väite ei varmasti ole paikkaansa pitämätön, mutta ei liene väärin väittää, etteivätkö menestystarinat vaatisi toteutuakseen myös sinnikkyyttä, pelisilmää ja tiukkaa työ-moraalia. Sekä tietysti sitä, että tuote ja yleisö kohtaavat tavalla, joka luo menestyksen.

Raskasta Joulua on nykyisellään suomalaisen joulunajan voimasointuinen itsestään-selvyys, joka kerää tänäkin vuonna kymmenettuhannet ihmiset jäähalleihin halki maan marraskuusta joulukuuhun kestäväällä kiertueellaan, mutta alku oli vaatimattomampi.

En osaa varmasti sanoa, milloin tapasin Erkka Korhosen ensimmäistä kertaa, mutta 1990-luvun loppua tuolloin elettiin. Erkka oli yksi niistä monista helsinkiläisistä muusikoista, joilla oli bändi ja halu saattaa se laajemman yleisön eteen. Itse olin tuolloin paikallisradiossa töissä ja ehtinyt pyörittää kaverien kanssa monenlaisia klubeja ja bileitä Helsingin yössä jo useamman vuoden. Yhteinen nimittäjä toiminnallemme tuolloin oli raskaampi rock ja sen ympärille kertyneet tekijät, näkijät ja kokijat. Näiden asioiden tiimoilta mekin varmasti Erkan kanssa vaihdoimme ensimmäiset ajatukset: miten keikkoja, radiosoittoa, mainetta ja kunniaa ja hyvää meininkiä saisi kehitettyä lisää.

Tuttavuutemme Erkan kanssa syveni, kun aloimme yhä useammin törmäämään On The Rocksissa Rautatien laidalla. Katubaarin ja venuen yhdistelmää pyörittävät ihmiset halusivat paikkaan toimintaa ja mahdollistivat monen näköisien bileiden ja tapahtumien toteuttamisen. Helsingin yöelämä oli noussut lamasta ja ravintoloiden, klubien ja baarien määrän kasvaessa erilaista ohjelmaa tarvittiin houkuttelemaan asiakasvirtoja. On The Rocksissa uskottiin siihen, että kun halukkaille antaa mahdollisuuden toteuttaa ideoitaan, lopputulos todennäköisesti on useammin hyvä kuin huono. Erkka oli yksi näistä toteuttajista, ja ideoita ja onnistuneita toteutuksia piisasi: Do You Wanna Be A Rockstar -klubilla Erkan bändi säesti laulajia kisassa, jossa ei taatusti laulettu ajan radiohittejä, ja pikkujouluissa juontajapari Jeesus ja Paholainen (Ruotsin jääkiekkomaajoukkueen paitaan pukeutunut, tietysti!) aloitti illan laulattamalla Jeesukselle hyvää syntymäpäivää sillä seurauksella, että illan ensimmäisen yhtyeen nokkamiehen äiti, korkean profiilin kristitty, marssi ulos ennen poikansa bändin esitystä.

Joskus 2000-luvun alkupuolella Erkalla oli taas idea: Mitä jos On The Rocks'n pikkujouluissa EI tänä vuonna keskityttäisikään rienaamaan vaan tyrmättäisiin konformistit

näiden omin aseina? Erkka oli jutellut tuttujen metallilaulajien kanssa, ja tiedä sitten missä vaiheessa iltaa, saanut idean Raskasta Joulua -nimisestä hankkeesta, jossa joululauluja esitetään hiukan totuttua raskaammalla aksentilla. Ajatus kuulosti niin monella tavalla niin oudolta, että lupauduin ilman muuta juontamaan illan. Tekisi mieli väittää, että oivalsin konseptin huikean potentiaalini heti ensi näkemältä ja kuulemalta, mutta en kehtaa. Ilta oli menestys: bändi vaihtuvine vokalisteineen toimi livenä erinomaisesti, yleisöä oli paikalla mainiosti ja bileet tietysti loistavat. Mutta se, että tapahtumasta, joka käytännössä oli sisäpiirin sormiharjoitus joululaulujen uudelleen tulkinnaissa, kasvaisi massiivinen vuosittainen kiertue halki Suomen, ei käynyt mielessänikään. Totta, lavalla oli suomalaisen metallikentän eturivin solisteja Marco Hietalasta alkaen, kyllä, bändi soitti kuin kone ja sovituksissa oli nähty vaivaa mutta silti: onko tälle laajempaa kaupallista tilausta? Kuten historia on osoittanut, oli ja on. Olen harvoin ollut yhtä tyytyväinen siihen, että en ole alkuunkaan ymmärtänyt, mistä asiassa voisi olla kysymys, kuin Raskasta Joulua -tapauksessa. Ei niin, että minun kannallani olisi väliä ollutkaan, Erkalla oli jo projektin seuraavat vaiheet tähtäimessään.

Samaan aikaan kun Erkka maltillisesti kehittäi jouluehjelmaansa eteenpäin, alkoi heavy löytää tietään yhä useamman suomalaisen levylautaselle. Suomalainen metalli oli hiipinyt kansainvälisille markkinoille tosissaan jo thrash-metal aikoina, kun Stonea vietiin maailmalle, mutta vasta seuraava aalto alkoi onnistua toden teolla. Amorphis, Children of Bodom, HIM, Nightwish ja muut kasvoivat 1990-luvun mittaan arvoaan, ja 2000-luvun alkupuolella levy- ja lippumyynti alkoi olla sitä luokkaa, että niin suuri yleisö kuin sen huomiosta elävät poliitikotkin alkoivat ymmärtää, että tummanpuhuvat raskaasti soivat yhtyeet olivat sekä kulttuuria että vientiteollisuutta. Metallin mäiske klubeilla ja konserteissa ei varsinaisesti ollut koskaan ollut laantumaan päin, mutta genren mediahuomion kasvu ohjasi uutta yleisöä lavojen eteen samaan aikaan, kun poliitikot ja muut korkean profiilin toimijat ottivat asiakseen lämmitellä rocktähtien hehkussa. Pääministeri Vanhanen poseerasi vuonna 2005 Japanissa The 69 Eyesin kanssa takahuoneessa suomalaisen musiikin vientitapahtumassa etu- ja pikkusormi pystyssä ja vakuutti olevansa hevimes. Saman vuoden syksyllä Nightwish erotti vokalistinsa Tarja Turusen, ja tapaus ylsi TV-uutisiin ja hallitsi iltapäivälehtien lööppejä monta päivää. 2006 tasavallan presidentti Tarja Halonen löi Euroviisut voittaneelle Lordille Helsingin Kauppatorin kansanjuhlassa kouraan Suomalaisen työn liiton pronssiset avaimet. Vuonna 2007 television suosittu talent show'n Idolsin voitti Ari Koivunen, jonka medialta saama lempinimi hevi-Ari kertoo kaiken olennaisen miehen musiikillisesta orientaatiosta. Se, että hänen debyyttialbuminsa oli Suomessa listaykkönen 12 viikkoa, kertoo kaiken olennaisen suuren yleisön musiikillisesta orientaatiosta 2007.

Heavysta tuli 2000-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä koko kansan musiikkia. Kansan syvien rivien innostus lavensi kentän toimijoiden määrää. Vanhat artistit kasvoivat ja niiden varjossa seuraava sukupolvi. Soundien kirjo kasvoi, ja myös suomeksi laulavien bändien määrä räjähti. Lisääntyneet tulot edesauttoivat tapahtumien kehittämistä ja taustavoimien tietotaidon syventymistä, joka puolestaan edelleen paransi mahdollisuuksia järjestää suurempia tapahtumia.

Positiivinen kierre pelasi myös Erkan ja Raskaan Joulun pussiin. Ensimmäisinä vuosina skenetyypit tiesivät kyllä, kuka on Marco Hietala tai Tony Kakko, mutta vuosikymmenen lopun lähestyessä vokalistit, joihin oli liittynyt myös Ari Koivunen, alkoi-

vat olla tuttuja jo muualtakin kuin musiikkimedioista, ja olivat siten pikemminkin jo kansan- kuin genresuosikkeja. Ensimmäinen Raskasta Joulua -albumi ilmestyi 2006, toinen 2006 ja samaan aikaan joulun aikaan soitettujen keikkojen määrä alkoi kasvaa. Keikkarintamalla kasvu oli sekä orgaanista ja varmatahtista että jyrkän nousujohteista. Keikkojen määrä kasvoi ja pikku hiljaa venueiden kokokin. Projektin levytyksissä oli taukoa peräti seitsemän vuotta, mutta se ei varsinaisesti haitannut tahtia, sillä yleisö törmäsi Raskasta Joulua -artisteihin ympäri vuoden näiden muiden yhtyeiden tiimoilta, ja kun syksyllä oli taas vuoro laulaa joululauluja, oli tunnelma keikkapaikoilla juuri niin iloisen yhteisöllinen, että se oli samalla kuin ensimmäisen keikan toisinto että kuin sen antiteesi.

Raskasta Joulua on niin rakastettu konsepti ja ilmiö, että sitä on tietyissä piireissä suorastaan pakko kritisoida. Lauma heviukkoja ja -akkoja vetää joululauluja korkealta ja kovaa! Kuinka matalamielisen primitiivistä! Heviversioita joululauluista, iskelmistä ja vielä Suomi-popin klassikoistakin! Kuinka itsestään selvää! Raskasta Joulua on osoitus heavy metallin gentrifikaatiosta banaaleimmillaan! Ja päälle tietysti heavy-skenen muun oletetut helmasynnit, jotka voi nekin valjastaa palvelemaan tarkoitustaan, kun oikein haluaa osoittaa olevansa kulttuurisesti kehittyneempää sorttia oleva kansalainen.

Ja totta onkin, että nopeasti vilkaisten Raskasta Joulua ja sen spin offit ovat, nyt kun ne ovat julki, varsin simppeleitä oivalluksia. Olennaisempaa kuitenkin on se, miten oivalluksesta on päästy siihen toteutukseen, jolla yleisö on saatu ostamaan ensimmäinen konserttilippunsa ja sen jälkeen seuraavat, vuodesta toiseen. Raskasta Joulua on ensemble, jossa lahjakkuutta piisaa, mutta ennen kaikkea se uhkuu sinnikkyyttä, työ-moraalia ja pelisilmää. Raskasta Joulua on raskaasta poljennostaan huolimatta riemas-tuttavan kepeä ja vauhdikas show, joka tiukalla ajoituksellaan, pohdituilla temmon- ja tunnelmanvaihdoksillaan on yhtä aikaa harras ja hauskan räävityn. Sen solistit ja muusi- kot ovat käyneet musiikkiluokat ja konservatoriot, ja ovat juuri niitä poikia ja tyttöjä, jotka laitettiin joulujuhlissa lavalle esittämään sitä samaa repertuaaria, josta Raskasta Joulua -ohjelmisto koostuu. Nyt, aikuisina ja ammattilaisina solistien toisiaan kirittävä tulkinta ja yhtyeen soittamisen ilo on paluuta noille juurille omilla ehdoilla. Hommaa tehdään tosissaan mutta ei otsa rypyssä eikä opettajien tai vanhempien vaatimuksesta vaan rakkaudesta lajiin.

Raskasta Joulua -konsertit ovat speaktaakkeleita, joissa lapsuusaikojen joulujuhlat nostetaan seuraavaan potenssiin ja karnevalisoidaan tappiin asti, koska voidaan ja osat- taan. Ensimmäinen Raskasta Joulua oli sormiharjoitus, jossa hankkeen potentiaali pal- jastui tekijöilleen, mutta tämänkään syksyn kiertuetta ei toteuteta ilman samaa leikki- mieltä ja kunnianhimoa, joka toimi sen lähtölaukauksena kaksi vuosikymmentä sitten. Itsensä pitää ylittää ja yleisöä viihdyttää. Raskasta Joulua on toki nykyisellään toteutta- jilleen myös työtä ja liiketoimintaa, mutta se on myös showbisnestä rehellisimmillään: artistit tekevät sitä, mitä rakastavat, yleisölle, joka rakastaa sitä, mitä heille tarjoillaan.

Helsingissä 5.9.2022

[recording starts 24.12.2003]

AGAINST ALL ODDS

2003–2007

Joululahja

2003

JUURI MIKÄÄN ELÄMÄSSÄ ei mene suunnitelmien mukaan. Toisinaan asiat saattavat kuitenkin loksahda paikalleen joko sattumanvaraisesti tai mutkien kautta juuri siten, miten toivoikin käyvän. Ja itse asiassa, kun nyt muistelen tätäkin matkaa, ovat kaikki haaveeni vastoin kaikkien ennakkoluuloja toteutuneet – ja paremmin kuin osasimme koskaan edes toivoa. Mutta helppoa ei tuolla matkalla ole aina ollut. Mukana on ollut myös paljon luopumista. Otsalle ovat välillä kihonneet hikikarpalot, ja on tullut mietittyä, miksi vitussa lähti tekemään tätä. Silti viimeistään lavalla joka vuosi, kun näkee yleisön, sen tajuaa: Me tuodaan joulu niille ihmisille, joille joulu on jostain syystä kääntänyt selkänsä. Se, mitä katsomossa tapahtuu keikka keikan jälkeen, on yksi syy sille, miksi musiikkia tehdään. Me muusikot pidämme ihmisiä hengissä – jopa läpi raskaimmankin joulun – ja autetaan yleisöä käsittelemään tunteitaan. Me ollaan ilon ja surun sanansaattajia, kuten JP Leppäluoto on viisaana joskus sanonut.

Ensimmäinen ajatus Raskaasta Joulusta syntyi joululahjasta, jonka sain nyt jo entisen bändini Urban Talen nettisivujen tekijältä vuonna 2003. Tän kaverin nimi oli Timo Virkkala. Mies oli koulussa vielä silloin ja halusi pienellä opiskelijabudjetillaan tehdä kaikille läheisilleen, perheelle, sukulaisille ja jostain syystä myös minulle jonkinlaisen joululahjan. Nuo lahjat oli cd-levyjä, joille se oli valkannut biisit, polttanut ne, printannut kannet – ja tehnyt koko hela hoidon itse. Jokainen lahjansaaja sai erilaisen levyn. Skideille se oli tehnyt lasten versiot ja myös mummulle sopivan kokoelman. Mulle se antoi niin sanotun aikuisten version, joka oli suurimmalta osin täynnä Jope Ruonansuuta ja jotain äärimmäisen groteskia amerikkalaista stand up -henkistä joululaulantaa. Sellaista, jota kuunnellaan korvat punaisena.

Siitä huolimatta, että levy tuntui olevan täynnä silkkoja korvamatoja, kuuntelin sen läpi. Olihan Timo nähnyt vaivaa, eikä lahjahevosen suuhun ollut tapana katsella. Ja se kannatti: keskellä kokoelmaa oli yhtäkkiä helmi, jonka ansiosta minä ylipäänsä saan kertoa teille tämän koko tarinan. Kaiken roskan keskellä rock-bändi alkoi yhtäkkiä soittaa Tšaikovskin joulubalettia. Ja siinä kohtaa mä pysähdyin. Mikä tää on, kysyin ääneen. Otin levynkannen käteeni ja näin biisilistasta bändin olevan Trans-Siberian Orchestra. Olin kuullut näistä jätkistä ja tiesin about, mistä projektissa oli kysymys ja ketä siinä oli mukana: Ne oli vanhoja kasari ysärialun hevibändien tyyppisiä, jotka olivat jääneet mieleeni jo nuorena miehenä.

Ja yhtäkkiä mä olinkin tuosta joululahjasta täysin otettu. Tämä yksi biisi oli makein juttu, jonka olin kuullut pitkiin aikoihin. Siitä saattoi kuulla, että se oli tehty tosi tarkasti

ja hyvin mutta silti pilke väsymättä silmäkulmassa. Levyllä oli myös kaksi muuta biisiä samalta bändiltä, ja päätin tutkia bändin tuotantoa vähän enemmänkin.

Sain aika nopeasti hankittua itselleni orkesterin ekan levyn nimeltä *Christmas Eve and Other Stories*, joka oli tarinallinen kokonaisuus. Levy oli jotain vähän enemmän kuin yleensä ja vei kuulijansa hienolle matkalle. Tuossa vaiheessa olin jo vakuuttunut, että tässä joulujutussa oli jotain niin mageeta, ettei sille uskaltaisi kääntää selkäänsä.

Samoihin aikoihin sain tietää, että minut oltiin erottamassa Urban Talesta, jota olin ollut perustamassa. Elämässä tuli eteen tilanne, että olisi kiva saada jotain aikaan – eli toisin sanoen saada itsensä työllistettyä. Olin tuossa vaiheessa jo toipunut 2002 saamastani käsivammasta, joka oli tavallaan pysäyttänyt urani ammattikitaristina. Tuolla hetkellä, ja yhtyeestä erottamisen myötä, ei jäljellä ollut oikeastaan muuta kuin opettaminen. Eikä niitäkään tunteja ollut sen vertaa, että siitä olisi kertynyt järkevää perustoimeentuloa. Ja niinpä aloin kaiken tämän yhtälönä miettiä, josko Trans-Siberian-henkinen juttu voisi toimia myös Suomessa: Täällä tehtiin jo hyvää heviä, vaikka isoin buumi ei ollut vielä varsinaisesti edes alkanut. Lordi ei ollut voittanut vielä Euroviisuja, mutta Nightwish oli jo platinatason ryhmä, ja siltä olisi tulossa 2004 tosi iso levy, *Once*. Näkymät alalla olivat lupaavat.

Kelatessani kaikkia suomalaisia tämän alan osaajia mietin, että perhana, pitäisiköhän kokeilla, miten käy. Kiinnostuisiko Raskaasta Joulusta kukaan? Suomi oli täynnä huippusolisteja, jotka olivat saaneet auttamattoman vähän huomiota hevilleimansa takia. Meillä oli artisteja, joiden musiikillista kykyä ei haluttu nähdä mustien vaatteiden ja pitkän tukan alta. Parhaimmillaan metalligenren solistit veti vähintään yhtä hyvin kuin Suomen Kansallisoopperan laulajat. Jos kaikki kävisi hyvin, voisi tällaiseen projektiin saada houkuteltua mukaan kokonaisen joukon artisteja, jotka oli unohdettu viihdemusiikin varjoihin.

Mä totesin, että vain kokeilemalla voisi epäonnistua. Mainehaitta, joka mahdollisesta mokaamisesta jäisi tahrana lahkeeseen, oli pienempi paha kuin olla tekemättä mitään. Ja niin tein päätöksen, että tämä juttu, niin hullulta kuin konsepti kuulostikin ääneen sanottuna, katsottaisiin läpi – loppuun saakka.

Katastrofi

2004

KEIKAT 2004

27.II. Rock'n'Roll Station, Helsinki

RASKASTA JOULUA

1. Taage Laiho (Kilpi): "Oi jouluyö"
2. Pasi Rantanen (Thunderstone): "Valkea joulu"
3. Antony Parviainen (Machine Men): "Heinillä härkien"
4. Kimmo Blom (Dycrest): "Kuului laulu enkelten"
5. Sammy Salminen (Ancara): "Jouluyö, juhlayö"
6. Tanya Kemppainen (Lullacry): "Maa on niin kaunis"
7. Antony Parviainen (Machine Men): "Sylvian joululaulu"
8. Marko Hietala (Nightwish/Tarot): "Enkeli taivaan"
9. Ville Tuomi (Suburban Tribe): "Nisse-polkka"
10. Marko Hietala (Nightwish/Tarot): "Varpunen jouluaamuna"
11. Tipe Johnson (Leningrad Cowboys): "Joulun rauhaa"

EPÄILIJÖITÄ LÖYTYI ALUSTA SAAKKA – kautta linjan.

Suomi ei ole ainakaan omalta kannaltani ollut ikinä sellainen maa, jossa olisi saanut kuulla liikaa kannustusta. Pikemmin täällä on ollut monesti tapana reagoida kaikkeen negatiivisen kautta – erityisesti, jos joku haluaa kehittää jotain uutta. Ja vaikka tämä idea ei edes varsinaisesti ollut mitenkään originaali tultuaan rapakon takaa, epäilijät nostivat joka mutkassa päänsä pinnalle. Huutelijoita riitti eritoten silloin, kun otimme jonkun riskin, jota muut eivät olleet itse tohtineet ottaa. Jengi sanoikin usein, että katsotaan nyt, mitä tostakin tulee. Mutta onneksi oli heitäkin, jotka uskoivat ideaan, ja noiden harvojen avulla homma saatiin käyntiin.

Alkuperäinen ajatushan oli, että tehtäisiin vain yksi tai kaksi biisiä, sinkku tai jotain sen tapaista. Kukaan ei edes vitsillä uskaltanut maalata nyt jo toteutuneita tulevaisuuden näkymiä, sillä iso osa jengistä piti ajatusta raskaasta joulumusiikista ihan hulluna. Mutta vitsin varjolla muutkin kuin minä uskalsivat kuitenkin keskustella ideoistani. Alkuun oli tarkoitus lähteä keikoille ja toteuttaa koko juttu tavallaan pääosin liven kautta. Keikoille pääseminen vaati kuitenkin töitä, sillä näin mielipuolisella konseptilla oli turha yrittää suoraan bakkäriltä lavalle.

Jotta hommat saatiin käyntiin, täytyi löytää joku, joka innostuisi myymään keikkoja. Ja niin sovin pää kylmänä palaverin yhden keikkamyynnin kanssa alkuvuodesta 2004, mistä muodostui lopulta alku jollekin paljon isommalle, kuin tuolloin maalailin. Tän

Kansi © Mats Wiklén

keikkamyynnin nimi oli Minni Kumpuvuori, jolle esittelin muutaman muunkin ideani. Vaikka olin varma, että kaikki muut olisivat olleet sellaisia, joihin Minni tarttuu, oli Raskasta Joulua ainoa juttu, josta hän kiinnostui. Minnin tapaamisen myötä omat epäluuloni ideani kantavuudesta alkoivat hälvetä: Raskasta Joulua voisi olla oikeasti kova juttu, kun kerran keikkamyynnäkin tajusi juonen.

Siinä missä suurin osa Trans-Siberian Orchestran kappaleista oli niiden omia alkuperäisbiisejä, otettiin me käsittelyyn klassiset joululaulut ja lähdettiin muokkaamaan niitä ajatuksella, että mitä kaikkea niille voisi tehdä. Vaikka idea olikin tullut kuin lahjana maailmalta, me tehtiin siitä tällä tavoin omamme.

Ja niin me lähdettiin viemään keikka- ja sinkkuideaa yhdessä eteenpäin. Minni oli silloin lafkassa nimeltä T2, jonka alaa oli promootio, keikkamyynti ja levy-yhtiötoiminta. Ja vaikka lafka ei ollut julkaissut mitään metallipuolen juttuja saati edes hard rockia, oli Minni saanut johtoportaan vakuuttumaan. T2:n omisti yhden miljonäärin vaimo, jolle firma oli lähinnä harrastus. Sen mies tuli myöhemmin tunnetuksi Suomessa joistakin vähän negatiivisemmista talousjutuista. Pariskunnan nimi oli Taina ja Tuomo Tilman, ja kun Minni oli esitellyt Tainalle tän jutun, tämä tarttui siihen heti. Taina oli kuitenkin sanonut, ettei tässä mitään sinkkua aleta tekemään vaan suoraan kokonainen albumi. Ja siinä vaiheessa minua alkoi jännittää. Homma alkoi muuttua paljon vakavammaksi kuin olin kaavaillut. Yhtäkkiä olikin kasattava kokonainen albumillinen joulukamaa.

Levy-yhtiön intressinä oli tietenkin saada levyille tunnettuja nimiä. Itse pyrin toki samaan, mutta minun täytyi myös huolehtia sitä, että musiikki olisi mahdollisimman laadukasta. Rupesin ihan ensimmäiseksi suunnittelemaan demoja, ja pohdimme Minnin kanssa yhdessä, ketä levyille pyydettäisiin. Teimme listan kovimmista nimistä, ja Marko Hietala oli ensimmäinen, jolle Minni soitti. Se, että otimme yhteyttä Night-

wishin solistiin, kertoo paljon meidän mentaliteetista. Meitä ei pelottanut kysyminen tai pyytäminen, saati kasvojen menettäminen. Tiesimme jo siinä vaiheessa, että ideaa joko rakastettiin tai sille naurettiin. Samalla olisi ollut tappion myöntämistä jo etukäteen, jos kovimpia tekijöitä ei olisi uskallettu edes kysyä mukaan.

Markon kuultua ideasta hän ajatteli sen olevan niin sekopäinen, että hän olisi ehdotomasti mukana. Hietalan kaltainen nimi helpotti tehtävää yllättävän paljon. Sen kautta saatiin messiin muun muassa Pasi Rantanen, Ville Tuomi, Kimmo Blom ja Antony Parviainen. Kimmo Blomin kanssa me tehtiin levyn myötä sopu, joka oli meille tarpeen Urban Talen eron jälkeen. Vaikka tuon ekan levyn porukka ei kokonaisuudessaan lopulta ollutkaan mikään dream team ja vaikka matkaan mahtui jo tuolloin paljon mutkia, on tällä levyllä olleita tyyppejä edelleen mukana Raskaan Joulun ketjussa.

**”Heviukkelit joulutonttuina kuulostaa vuosituhannen typerimmältä projektilta,
joka ei varmasti näe seuraava joulua.”**

– NIMETÖN MUSIIKKIALAN AMMATILAINEN

Samalla, kun solisteja etsittiin, minä tein demoja, joiden perusteella levy-yhtiö hyväksyisi tai hylkäisi tulevan albumin tyylin.

Itselläni ei vielä tuolloin ollut omaa studiota, ja siksi lyöttäydyinkin yhteen Tero Kostermaan kanssa, jolla tiesin olevan demojen tekoon sopiva kotistudio. Itse prosessista ja siitä, miten musiikin silloin tein, voisi puhua hyvinkin pitkään. Poikkeuksellinen paljon asioita tuli näet tehtyä tuolloin vielä täysin itse. Lyhyesti homma meni niin, että soitin melodian ensin tallentimelle siinä tempossa, jonka kelasin sopivan joulubiisiin. Sen jälkeen aloin miettiä, mitä rangan ympärille laitettaisiin. Koska joulukuussa on niin lyhyt, oli levyille saatava myös muuta sisältöä, joka ulottuisi marraskuusta loppiaiseen. Toisin sanoen sinne piti keksiä riittävän kiinnostavia juttuja, jotta samoja joulubiisejä haluttaisiin kuunnella aina uudestaan. Yksi ensimmäisiä tuolloin kehittämiäni juttuja taisi olla se sama melodia, joka on yhä biisin ”Varpunen jouluaamuna” alussa. Siitä tuli niin hyvä, että sama versio toimii vieläkin. Kaksi ekaa demoamme, ”Varpunen jouluaamuna” sekä ”Oi jouluyö”, ovat molemmat itse asiassa edelleen hyvin samanlaisia kuin tuolloin. Kun nuo kaksi biisiä oli saatu purkkiin, kuuntelutin ne palaverissa T2:lla, ja ne upposivat levy-yhtiölle kuin kuuma veitsi voihin. Sitten vain sovittiin käytännön järjestelyt.

T2 tarjosi meille käyttöön studiota Lönkällä, jossa tallia piti Helsinki Records. Paikkaa pyörittivät Maki Kolehmainen, Tracy Lipp, Aku Sinivalo ja Jukka Backlund. Siellä oli tehty muun muassa Antti Tuiskua, Hanna Pakarista ja Idols-kamaa mutta ei niinkään meidän genren juttuja. Toisin sanoen se oli pesunkestävä pop-mesta, ja sinne me mentiin kesähelteillä tekemään hevillevyä, joka oli täynnä joulumusiikkia. Vaikka kombo oli vähintäänkin kummallinen, otettiin meidät alkuhymistelyjen jälkeen tosi hyvin studiolla vastaan, kunhan ne näki, että me tehdään ammattimaisesti tätä hommaa. Kun äänityksiä jo valmisteltiin, täytyi biiseihin alkaa tekemään myös sovituksia. Porran Laurilta tuli levyille yksi sovitus, kun kaikki muut hoidin itse tai Kostermaan kanssa. Kiire oli lopulta niin kova, että biisejä piti sovittaa vielä levytysten aikana.

Raskasta Joulua

Vuonna 2004 tuottaja ja kitaristi Erkka Korhonen sai hullun idean: mitä jos perustaisi musiikkiproduktion, joka esittää perinteisten joululaulujen raskaammin sovitettuja versioita. Moni piti ideaa hulluna eikä halunnut sekaantua siihen maineen menettämisen pelossa. Mutta muutama ennakkoluuloton muusikko lähti mukaan, ja seuraavana vuonna keikkaliput myytiinkin jo loppuun.

Raskasta Joulua -tekijäjoukon artistit ovat vuosien varrella vaihdelleet, mutta se on silti ollut kuin suuri perhe. Kirjassa kerrotaan ensimmäistä kertaa Raskaan Joulun koko tarina vuodesta 2004 lähtien ja kuullaan sen kiertueilla sekä levyillä esiintyneitä artisteja, kuten Marco Hietalaa, Jarkko Aholaa, Floor Jansenia, Tarja Turusta ja viimeisen haastattelunsa tätä kirjaa varten antanutta Kimmo Blomia. Matkan varrella produktion jäsenet ovat kokeneet värikkään kiertue-elämän lisäksi traagisia menetyksiä, lämminhenkisiä uudelleenkohtaamisia ja vanhojen riitojen anteeksiantoa.

